

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

III. ÚS 622/2015-12

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 8. decembra 2015 predbežne prerokoval sťažnosť Poľnohospodárskeho družstva so sídlom v Kamienke, Kamienka, zastúpeného advokátom JUDr. Michalom Dicom, advokátska kancelária, 17. novembra 20, Stará Ľubovňa, pre namietané porušenie jeho základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd rozsudkom Krajského súdu v Prešove č. k. 21 Co/106/2014-242 z 30. apríla 2015 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť Poľnohospodárskeho družstva so sídlom v Kamienke **o d m i e t a** ako zjavne neopodstatnenú.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 29. septembra 2015 doručená sťažnosť Poľnohospodárskeho družstva so sídlom v Kamienke, Kamienka (ďalej len „sťažovateľ“), pre namietané porušenie jeho základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva na spravodlivé

súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) rozsudkom Krajského súdu v Prešove (ďalej len „krajský súd“) č. k. 21 Co/106/2014-242 z 30. apríla 2015 (ďalej aj „napadnutý rozsudok“).

Zo sťažnosti a z k nej pripojených príloh vyplýva, že 16. septembra 2010 bola Okresnému súdu Stará Ľubovňa (ďalej len „okresný súd“) doručená žaloba [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ] (ďalej len „žalobkyňa“), ktorou sa proti sťažovateľovi ako žalovanému domáhala zaplata sumy 66 387,84 € s prísl. z titulu bezdôvodného obohatenia predstavujúceho nárok žalobkyne na vrátenie kúpnej ceny z kúpnej zmluvy uzatvorenej medzi sťažovateľom ako predávajúcim a právnym predchodcom žalobkyne ako kupujúcim 8. marca 2001, od ktorej sťažovateľ odstúpil listom z 10. apríla 2002; veci bola pridelená sp. zn. 2 C/230/2010. Žalobkyňa v žalobe uviedla, že predmetná vec súvisí s vecou vedenou okresným súdom pod sp. zn. 3 Cb/82/2003, v ktorej rozsudkom č. k. 3 Cb/82/2003-58 zo 4. mája 2004 určil, že výlučným vlastníkom nehnuteľností je sťažovateľ; tento rozsudok v spojení s rozsudkom krajského súdu sp. zn. 1 Cob/45/2005 z 19. septembra 2006 nadobudol právoplatnosť 24. októbra 2006. Zo spisu okresného súdu sp. zn. 3 Cb/82/2003 je pritom zrejmé, že právny predchodca žalobkyne zaplatil sťažovateľovi kúpnu cenu za nehnuteľnosti vo viacerých splátkach, a to sumu 1 000 000 Sk pri podpise zmluvy, 14. marca 2001 sumu 270 000 Sk, 12. novembra 2003 sumu 700 000 Sk a 21. novembra 2003 sumu 30 000 Sk, t. j. spolu 2 000 000 Sk, ktorá predstavuje žalovanú sumu.

Okresný súd (druhým) rozsudkom č. k. 2 C/230/2010-189 z 30. decembra 2013 rozhodol, že sťažovateľ je povinný zaplatiť žalobkyni sumu 33 193,92 € s úrokom z omeškania vo výške 9,5 % ročne od 1. septembra 2010 do zaplata, v prevyšujúcej časti konanie zatavil a zároveň sťažovateľa zaviazal uhradiť žalobkyni trovy konania v rozsahu 27 % s tým, že o ich výške rozhodne samostatným uznesením po právoplatnosti veci samej. Po vykonaní dokazovania okresný súd v odôvodnení svojho rozsudku uviedol:

«Predmetom konania ostal nárok žalobkyne na vydanie bezdôvodného obohatenia – vrátenie kúpnej ceny v sume 33 193,92 eur (1 000 000,- Sk) žalovaným, uvedená suma

podľa tvrdenia žalovaného je jeho nárokom na zmluvnú pokutu v súlade s čl. V. kúpnej zmluvy.

Vzhľadom na úlohu, ktorá bola tunajšiemu súdu uložená krajským súdom v súvislosti s dostatočným vyrovnaním sa s otázkou oprávnenia žalovaného požadovať zaplatenie zmluvnej pokuty súd udáva:

... V súdenej veci kúpna cena nehnuteľností bola stanovená vo výške 2 000 000,- Sk, výška zmluvnej pokuty bola stanovená v sume 1 000 000,- Sk, t. j. 1/2 kúpnej ceny, pričom nehnuteľnosti podľa znaleckého posudku mali hodnotu 615 350,- Sk, teda ešte nižšiu ako dojednaná výška zmluvnej pokuty, už na základe toho možno hodnotiť zmluvnú pokutu ako neprimerane vysokú. Ďalšou významnou skutočnosťou, ktorá zohráva dôležitú úlohu pri posudzovaní dojednanej zmluvnej pokuty z hľadiska dobrých mravov, je skutočnosť, že žalovaný mohol odstúpiť od zmluvy, čo v konečnom dôsledku aj využil, a nehnuteľnosti, ktoré boli predmetom kúpnej zmluvy, sa mu vrátili do jeho vlastníctva. Uvedené potom vedie k tomu, že žalovanému porušením zabezpečenej povinnosti (povinnosti právneho predchodcu žalobkyne doplatiť kúpnu cenu) nevznikla žiadna škoda, keďže opätovne nadobudol vlastnícke právo k nehnuteľnostiam – pozemkom, ktoré boli predmetom prevodu. Pokiaľ žalovaný tvrdí, že nehnuteľnosti boli zdevastované (myslel stavby), súd poznamenáva, že predmetom zabezpečeného prevodu boli pozemky a nie stavby na nich stojace...

Po zohľadnení všetkých okolností existujúcich v čase uzavretia dohody o zmluvnej pokute... súd dospel k záveru, že dojednanie o zmluvnej pokute v čl. V kúpnej zmluvy je v rozpore s dobrými mravmi a preto v zmysle § 39 Obč. zák. je toto dojednanie absolútne neplatným právnym úkonom...

Aj keď súd vyššie konštatoval absolútnu neplatnosť právneho úkonu – dohody o zmluvnej pokute, zaoberal sa aj otázkou vzniku nároku na zmluvnú pokutu.

Primárnym predpokladom vzniku nároku na zmluvnú pokutu je platná dohoda o zmluvnej pokute, následne porušenie zmluvnej povinnosti zabezpečenej zmluvnou pokutou, ktoré musí byť zavinené. Ak zabezpečená povinnosť bola porušená, vzniká oprávnenie veriteľa požadovať uhradenie dohodnutej zmluvnej pokuty a povinnosť dlžníka zmluvnú pokutu uhradiť. Vznik nároku však treba odlišovať od času spratnosti (zročnosti) zmluvnej pokuty...

V prejednávanej veci strany zmluvného vzťahu nedohodli čas plnenia zmluvnej pokuty, dohodli citujem: „... pričom prvá zaplatená splátka kúpnej ceny sa kupujúcemu nevráti, prípadne predávajúcemu, lebo zmluvnými stranami bolo dohodnuté, že bude tvoriť zmluvnú pokutu za nedodržanie zmluvy...“

Žalovaný tvrdil, že nárok za zaplatenie zmluvnej pokuty si uplatnil listom zo dňa 10. 04. 2002 (č. l. 5 spisu 3 NcCbP/1/2003), v uvedenom liste, ako už bolo súdom vyššie konštatované nie je zmienka o zmluvnej pokute, podľa názoru súdu ani použitím čo najširšieho výkladu z obsahu uvedeného listu nemožno dedukovať, že žalovaný využíva nárok na zaplatenie zmluvnej pokuty...

Pokiaľ by aj súd nekonštatoval absolútnu neplatnosť právneho úkonu – dojednania o zmluvnej pokute – má za to, že žalovanému od odstúpenia o zmluvy nevznikol nárok na zaplatenie zmluvnej pokuty na základe kúpnej zmluvy podľa čl. V kúpnej zmluvy..., keďže si ho u právneho predchodcu žalobkyne neuplatniť do odstúpenia od zmluvy.

Na základe uvedeného potom prvá splátka kúpnej ceny v sume 33 193,92 eur (1 000 000,- Sk) nezmenila charakter, ostala kúpnu cenou, a preto súd považuje nárok žalobkyne na vydanie bezdôvodného obohatenia za dôvodný...

Po odstúpení od zmluvy sumu 1 000 000 Sk (33 193,92 eur) mal žalovaný vrátiť v zmysle § 457 Obč. zák. V tomto smere námietka premlčania zo strany právneho zástupcu žalovaného neobstojí vzhľadom na § 107 ods. 3 Obč. zák., keďže uvedené ustanovenie vylučuje vznik neprípustnej nerovnováhy...

Na základe uvedeného súd považuje žalobu v zostávajúcej časti, ž. j. 33 193,92 eur za dôvodnú.»

Proti uvedenému rozsudku okresného súdu podal sťažovateľ odvolanie, v ktorom poukázal „na jeho nezákonnosť, na to, že bolo vydané v rozpore so zisteným skutkovým stavom a na základe nesprávneho právneho posúdenia veci“. Sťažovateľ vyslovil presvedčenie, že v jeho prípade „boli splnené podmienky kúpnej zmluvy o tom, že v prípade nezaplatenia druhej splátky druhej splátky riadne a včas, predávajúci môže od zmluvy odstúpiť a prvá splátka sa nevracia, prípadne predávajúcemu ako zmluvná pokuta... Dokazovaním bolo preukázané, že odstúpenie bolo včas a včas aj bolo doručené.“. Na podporu týchto argumentov sťažovateľ poukázal na viaceré rozhodnutia Najvyššieho

súdu Slovenskej republiky, ako aj na rozhodnutie ústavného súdu vydané vo veci vedenej pod sp. zn. I. ÚS 457/2010, ktoré podľa jeho názoru riešili obdobné prípady.

Krajský súd napadnutým rozsudkom „*rozsudok vo výroku I. v časti o povinnosti žalovaného zaplatiť žalobkyni istinu 33 193,92 Eur*“ potvrdil; „*v prevyšujúcej vyhovujúcej časti o úroky z omeškania a vo výroku III. o trovách konania rozsudok*“ zrušil a vec vrátil okresnému súdu na ďalšie konanie.

Rozsudok okresného súdu č. k. 2 C/230/2010-189 z 30. decembra 2013 v spojení s napadnutým rozsudkom krajského súdu „*len v časti istiny 33.193,92 €*“ nadobudol právoplatnosť 29. júla 2015.

Sťažovateľ v sťažnosti predloženej ústavnému súdu zopakoval svoje odvolacie námietky, pričom uviedol, že „*odvolací súd pri svojom rozhodnutí vychádzal z nesprávneho právneho posúdenia veci, bez toho, aby sa vo svojom rozhodnutí náležitým spôsobom vysporiadal s dôvodmi podaného odvolania sťažovateľa, ktorý poukázal na súdnu prax v tomto smere, a to citáciou viacerých v odvolaní uvedených rozsudkov Najvyššieho súdu SR, ako aj nálezov Ústavného súdu SR, ktoré riešili obdobnú problematiku... iným spôsobom.*“. Sťažovateľ považuje napadnutý rozsudok krajského súdu za svojvoľný, ktorý „*nemá náležité odôvodnenie a vzbudzuje pochybnosť o správnosti rozhodnutia, ktoré, dá sa povedať ani nekorešponduje so skutočným stavom veci*“, a ktorým „*došlo k zjavnému výkladovému porušeniu práva sťažovateľa na súdnu ochranu/spravodlivý proces*“.

Na základe uvedeného sťažovateľ v petite žiada, aby ústavný súd nálezom vyslovil, že rozsudkom krajského súdu č. k. 21 Co/106/2014-242 z 30. apríla 2015 bolo porušené jeho základné právo podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a právo podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, aby napadnuté rozhodnutie zrušil a vec vrátil krajskému súdu na ďalšie konanie a aby sťažovateľovi priznal náhradu trov konania.

II.

Podľa čl. 124 ústavy ústavný súd je nezávislým súdnym orgánom ochrany ústavnosti.

Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Podľa čl. 140 ústavy podrobnosti o organizácii ústavného súdu, o spôsobe konania pred ním a o postavení jeho sudcov ustanoví zákon.

Ústavný súd podľa ustanovenia § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) každý návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa.

Pri predbežnom prerokovaní každého návrhu ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v ustanovení § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia návrhy vo veciach, na prerokovanie ktorých nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

O zjavnej neopodstatnenosti sťažnosti (návrhu) pritom možno hovoriť vtedy, ak namietaným postupom orgánu verejnej moci nemohlo dôjsť k porušeniu toho základného práva, ktoré označil sťažovateľ, pre nedostatok vzájomnej príčinnej súvislosti medzi napadnutým postupom tohto orgánu a základným právom, porušenie ktorého sa namietalo,

ale aj vtedy, ak v konaní pred orgánom verejnej moci vznikne procesná situácia alebo procesný stav, ktoré vylučujú, aby tento orgán porušoval uvedené základné právo, pretože uvedená situácia alebo stav takú možnosť reálne nepripúšťajú (IV. ÚS 16/04, II. ÚS 1/05, II. ÚS 20/05, IV. ÚS 55/05, IV. ÚS 288/05, I. ÚS 264/2011).

Predmetom sťažnosti je námietka porušenia základného práva sťažovateľa na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru rozsudkom krajského súdu č. k. 21 Co/106/2014-242 z 30. apríla 2015, ktorým potvrdil rozsudok okresného súdu č. k. 2 C/230/2010-189 z 30. decembra 2013 „vo výroku I. v časti o povinnosti žalovaného zaplatiť žalobkyni istinu 33 193,92 Eur“. Podstata vznesených námietok pritom spočíva v nespokojnosti sťažovateľa s napadnutým rozsudkom krajského súdu, ktorému vytýka, že je svojvoľný a že nemá náležité odôvodnenie.

Z konštantnej judikatúry ústavného súdu vyplýva, že jeho úlohou pri ochrane ústavnosti nie je chrániť občana pred skutkovými omylmi všeobecných súdov, ale chrániť ho pred takými zásahmi do jeho práv, ktoré sú z ústavného hľadiska neospravedliteľné a neudržateľné (I. ÚS 17/01); ústavný súd totiž nie je opravnou inštanciou vo veciach patriacich do právomoci všeobecných súdov (I. ÚS 19/02).

Ústavný súd zásadne nie je oprávnený preskúmať a posudzovať právne názory všeobecného súdu, ktoré ho pri výklade a uplatňovaní zákonov viedli k rozhodnutiu, ani preskúmať, či v konaní pred všeobecným súdom bol alebo nebol náležite zistený skutkový stav a aké skutkové a právne závery zo skutkového stavu všeobecný súd vyvodil. Úloha ústavného súdu sa vymedzuje na kontrolu zlučiteľnosti účinkov takejto interpretácie a aplikácie s ústavou, prípadne medzinárodnými zmluvami o ľudských právach a základných slobodách. Z tohto postavenia ústavného súdu vyplýva, že môže preskúmať rozhodnutie všeobecného súdu v prípade, ak v konaní, ktoré mu predchádzalo, alebo samotným rozhodnutím došlo k porušeniu základného práva alebo slobody. Skutkové a právne závery všeobecného súdu môžu byť teda predmetom kontroly zo strany ústavného súdu vtedy, ak by vyvedené závery boli zjavne neodôvodnené alebo arbitrárne, a tak

z ústavného hľadiska neospravedlňiteľné a neudržateľné, a zároveň by mali za následok porušenie základného práva alebo slobody (I. ÚS 13/00).

Súčasťou obsahu základného práva na spravodlivé konanie podľa čl. 46 ods. 1 ústavy je aj právo účastníka konania na také odôvodnenie súdneho rozhodnutia, ktoré jasne a zrozumiteľne dáva odpovede na všetky právne a skutkovo relevantné otázky súvisiace s predmetom súdnej ochrany, t. j. s uplatnením nárokov a obranou proti takému uplatneniu. Všeobecný súd však nemusí dať odpoveď na všetky otázky nastolené účastníkom konania, ale len na tie, ktoré majú pre vec podstatný význam, prípadne dostatočne objasňujú skutkový a právny základ rozhodnutia bez toho, aby zachádzali do všetkých detailov sporu uvádzaných účastníkmi konania. Preto odôvodnenie rozhodnutia všeobecného súdu, ktoré stručne a jasne objasní skutkový a právny základ rozhodnutia, postačuje na záver o tom, že z tohto aspektu je plne realizované základné právo účastníka na spravodlivý proces (IV. ÚS 115/03).

Citovaný čl. 46 ods. 1 ústavy je vyjadrením základného práva domáhať sa súdnej ochrany. Tento článok ústavy je primárnou ústavnou bázou pre zákonom upravené konanie súdov a iných orgánov Slovenskej republiky príslušných na poskytovanie právnej ochrany, a tým aj „bránou“ do ústavnej úpravy jednotlivých aspektov práva na súdnu a inú právnu ochranu. Zároveň v zmysle čl. 51 ods. 1 ústavy sa možno domáhať práv podľa čl. 46 ústavy len v medziach zákonov, ktoré toto ustanovenie vykonávajú, pričom však v súlade s čl. 152 ods. 4 ústavy musí byť výklad a uplatňovanie ústavných zákonov, zákonov a ostatných všeobecne záväzných právnych predpisov v súlade s ústavou, a súčasne v zmysle čl. 154c ods. 1 ústavy majú príslušné medzinárodné zmluvy vrátane dohovoru prednosť pred zákonom, ak zabezpečujú väčší rozsah ústavných práv a slobôd (I. ÚS 22/03).

Keďže medzi obsahom základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru nemožno vidieť zásadnú odlišnosť (m. m. II. ÚS 71/97, II. ÚS 27/07, I. ÚS 221/2010, III. ÚS 135/2013), citované právne východiská sa vzťahujú na obe označené práva, porušenie ktorých

sťažovateľ namietal v súvislosti s rozsudkom krajského súdu č. k. 21 Co/106/2014-242 z 30. apríla 2015.

V relevantnej časti odôvodnenia napadnutého rozsudku pritom krajský súd uviedol:

„Z obsahu spisu odvolací súd zistil, že súd prvého stupňa správne zistil skutkový stav veci, ako aj správne vec posúdil vo vzťahu k nároku žalobkyne na vydanie 33.193,92 Eur...

Žalovaný v podanom odvolaní namieta, že prvostupňový súd vydal napadnutý rozsudok v rozpore so skutkovými zisteniami a na základe nesprávneho právneho posúdenia veci...

Odvolací súd v prejednávanej veci dospel k záveru, že tento dovolací dôvod nie je naplnený vo vzťahu k časti posúdenia nároku žalobkyne na vydanie sumy 33.193,92 Eur.

Rozhodnutiu súdu vo vzťahu k tejto časti vyhovujúceho výroku nemožno vytknúť nedostatočné zistenie skutkového stavu, ani to, že by vzal do úvahy skutočnosti, ktoré z vykonaných dôkazov alebo prednesov účastníkov nevyplynuli a ani nevyšli za konania najavo. Ani, že by opomenul niektoré rozhodujúce skutočnosti, ktoré boli vykonanými dôkazmi preukázané, alebo že by v jeho hodnotení dôkazov bol logický rozpor, prípadne, že by výsledok jeho hodnotenia dôkazov nezodpovedal tomu, čo malo byť zistené spôsobom vyplývajúcim z ust. § 133 až 135 O. s. s., alebo že by na zistený skutkový stav aplikoval nesprávne zákonné ustanovenia, alebo použité zákonné ustanovenia nesprávne vyložil.

Odvolateľ nesúhlasí s prijatým právnym záverom prvostupňového súdu, že dohodnutá zmluvná pokuta vo výške 1.000.000,- Sk, t. j. polovica dohodnutej kúpnej ceny je neprimerane vysoká. Dôvody prvostupňového súdu, pre ktoré posúdil zmluvnú dohodnutú pokutu medzi účastníkmi v kúpnej zmluve uzavretej medzi nimi dňa 08. 03. 2001 ako neprimerane vysokú považuje za nesprávne...

Prvostupňový súd prijal zver, podľa ktorého účastníci konania písomnou formou v článku V. kúpnej zmluvy dohodli zmluvnú pokutu určite a zrozumiteľne, špecifikovali zmluvnú povinnosť, na porušenie ktorej sa má zmluvná pokuta vzťahovať, t. j. riadne a včasné nezaplatenie druhej splátky kúpnej ceny. Taktiež určite a zrozumiteľne si podľa názoru prvostupňového súdu vymedzili výšku zmluvnej pokuty pevnou sumou – prvou splátkou zaplatenej kúpnej ceny.

Z týchto skutkových záverov a následne právneho záveru je zrejmé, že prvostupňový súd totožne s názorom odvolateľa považoval zmluvnú pokutu za dohodnutú medzi účastníkmi právneho úkonu a vychádzajúcu z prejavu vôle zmluvných strán.

Prvostupňový súd však dohodnutú zmluvnú pokutu podrobil preskúmaniu z hľadiska jej primeranosti. Prvostupňový súd náležitým spôsobom odôvodnil svoje úvahy, od ktorých sa vyvíjal záver, či zmluvná pokuta je dojednaná v zodpovedajúcej a primeranej výške, a aký je vzájomný pomer pôvodnej a sankčnej povinnosti. Konkretizoval dôvody, pre ktoré túto pokutu považuje za neprimeranú v rozpore s dobrými mravmi...

Možno prisvedčiť prvostupňovému súdu, že takáto výška zmluvnej pokuty prekračuje účel zmluvnej pokuty spočívajúci najmä v hrozbe dostatočne citeľnej majetkovej sankcie voči dlžníkovi pre prípad, že nesplní zabezpečovaciu povinnosť a v dostatočnom zabezpečení veriteľa proti prípadným škodám, ktoré by mu mohli nesplnením zabezpečenej povinnosti vzniknúť...

Pokiaľ odvolateľ odkazuje v tomto smere na... rozhodnutie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 2 MOBdo 3/2009 a nález Ústavného súdu SR sp. zn. I. ÚS 457/2000 je potrebné uviesť, že primeranosť výšky zmluvnej pokuty je treba posúdiť v každom prípade individuálne s ohľadom na všetky zvláštnosti daného prípadu; závery o primeranosti či neprimeranosti výšky zmluvnej pokuty možno preto len veľmi obtiažne zovšeobecniť a predchádzajúce súdne rozhodnutia môžu byť len určitým vodítkom pri rozhodovaní súdu v inej konkrétnymi okolnosťami determinovanej veci.

Vzhľadom na vyššie uvedené odvolací súd zhodne s názorom prvostupňového súdu dospel k záveru, že v tomto konkrétnom prípade sa dojednanie účastníkov o zmluvnej pokute prieči dobrým mravom (§ 3 ods. 1 Občianskeho zákonníka), a je teda v zmysle § 39 Občianskeho zákonníka neplatné...

Z vyššie uvedených dôvodov tak napadnutý rozsudok vo vzťahu k povinnosti žalovaného vydať žalobcovi bezdôvodné obohatenie vo výške 33.193,92 Eur potvrdil ako vecne správny. Tento nárok správne posúdil prvostupňový súd ako nárok vyplývajúci z bezdôvodného obohatenia potom, čo došlo k platnému odstúpeniu od kúpnej zmluvy uzavretej medzi účastníkmi dňa 08. 03. 2001. Odstúpením od zmluvy sa zmluva zrušila od začiatku (§ 48 O. z.).

Odvolací súd tak napadnutý rozsudok vo vyhovujúcom výroku v jeho časti potvrdil ako vecne správny (§ 219 ods. 1 O. s. p.).“

Z obsahu napadnutého rozsudku sa ústavný súd presvedčil, že krajský súd poskytol sťažovateľovi náležitú súdnu ochranu, jeho odvolacími námietkami sa zaoberal v rozsahu, ktorý postačuje na konštatovanie, že dostal odpoveď na všetky podstatné okolnosti prerokúvaného prípadu. Z ústavnoprávneho hľadiska preto niet žiadneho dôvodu, aby sa spochybňovali právne závery rozsudku krajského súdu, ktoré nielenže majú oporu vo vykonanom dokazovaní, ale sú aj dostatočne a presvedčivo odôvodnené. Keďže sťažovateľ obsahovo identické námietky vzniesol už v konaní pred okresným súdom, z rozhodnutí oboch súdov je zrejme jasná kontinuita ich záverov vyplývajúca z právomocí toho-ktorého súdu. Napadnutý rozsudok krajského súdu tak nevykazuje znaky svojvôle, jeho odôvodnenie je zrozumiteľné a dostatočne logické, vychádzajúce zo skutkových okolností konkrétneho prípadu. Krajský súd jasne uviedol, ktorými zákonnými ustanoveniami príslušného procesnoprávneho kódexu sa pri posudzovaní predmetnej veci riadil, pričom na daný prípad správne aplikoval aj relevantné ustanovenia hmotnoprávnych predpisov.

Ústavný súd už viackrát (II. ÚS 3/97, I. ÚS 225/05, II. ÚS 56/07) vyslovil, že základné právo na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy nezahŕňa v sebe záruku úspechu v konaní. Ak sa konanie pred všeobecným súdom neskončí podľa predstáv účastníka konania, táto okolnosť sama osebe nie je právnym základom pre namietnutie porušenia týchto práv sťažnosťou pred ústavným súdom. Skutočnosť, že sťažovateľ sa so skutkovým a právnym názorom krajského súdu nestotožňuje, nemôže sama osebe viesť k záveru o zjavnej neodôvodnenosti alebo arbitrárnosti tohto názoru a nezakladá ani oprávnenie ústavného súdu nahradiť jeho právny názor svojím vlastným už ani preto, že ústavný súd nie je opravným súdom právnych názorov krajského súdu. Okrem toho reálne uplatnenie a garantovanie základného práva na súdnu ochranu nielenže neznamená právo na úspech v konaní, ale ani nárok na to, aby všeobecné súdy preberali alebo sa riadili výkladom všeobecne záväzných právnych predpisov, ktorý predkladá účastník konania (IV. ÚS 340/04, I. ÚS 232/08).

Ústavný súd konštatuje, že predložená sťažnosť je práve takéhoto charakteru, pričom z ústavnoprávneho hľadiska niet žiadneho dôvodu na spochybnenie právnych záverov krajského súdu, ktorý napadnutým rozsudkom potvrdil rozsudok okresného súdu č. k. 2 C/230/2010-189 z 30. decembra 2013 „*vo výroku I. v časti o povinnosti žalovaného zaplatiť žalobkyni istinu 33 193,92 Eur*“.

Na základe uvedeného ústavný súd sťažnosť sťažovateľa, ktorou namietal porušenie základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 dohovoru napadnutým rozsudkom krajského súdu, odmietol podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde z dôvodu jej zjavnej neopodstatnenosti.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 8. decembra 2015